

19. szám.

Május 9. 1874.

Megjelenik minden **szombatnapon** másfél iven sokféle képekkel ellátva.

Előfizetési ár: Egész évre jan.—decz. 8 frt, 6 hóra 4 frt. 3 hóra 2 frt.

Előfizethetni minden postahivatalnál és könyvtárnál. **Kiadó-hivatal:** Pest, barátság-teret Athenaem-épület. **Hirdetések díja:** 4 hasábos nonpareille sor 10. kr.

Hirdetések felvételnek: Az I. nemzetközi hirdetési irodájában **Láng Lipót és társa, Budapest.** FÜRDŐ-UTCZA 1. sz. a.

XXVI. kötet.

EGY EMBER, A KI MINDENT TUD.

Egy darab regény: írta JÓKAI MÓR. (Első folytatás.)

A MINT késő estére valahol pihenőt lehetett tartani, azt mondta Ottó János vitéznek:

»János. Nekem szörnyen nyomja valami a hátamat, nézzen bele mi az?«

»Kettő közül az egyik« mondá János vitéz; hanem aztán megigazította magát, mikor a bekecs és attila gallérja alá tekintett. »Tyhü! vitéz kapitány uram! hiszen meg van sebesítve: az a bolond francia ide bökött a karddal a hátába. Csupa vér minden.«

»Hagyjon kend neki békét!« lörmedt rá Ottó kapitány s megtiltá neki, hogy a kapott sebről beszéljen valakinek.

Pedig hiszen hát az nem szégyen, hátulról kapni sebet lovassági csatában, ha az embert körül fogják; de csak mégis restelli az ember.

Hanem a hideg éjszaka meghozta a seblázt, s Ottónak, akarva nem akarva, le kellett szállni a lóru, hogy a táborig kórházba vitesse magát.

Ott betették egy osztályba, a mi a »hasonfekvők« számára rendeztetett.

Ez nem gonyolódni való dolog: ez nagyon komoly intézmény. Vannak igen veszedelmes megsebesü-

lések, a mikkel nem lehet hanyat fekünni. Az ember négy eset közül háromnál belehal, s ha kigyógyul, ki-nevetik vele. *Humoristico-lethalis kör-esetek.*

Abban a szobában, a hová Ottót vitték, feküdtek még öten, mind előkelő tisztok. Mind nagyon veszélyesen megsebesülve az érem tulsó oldalán (auf der Reversoite des Medaillons.) S az ilyen sebek kegyetlenül kízóók. Ám de a kinok közepett is legfőbb gondja az volt a sebesültnek, hogy társai előtt igazolja azt a körülményt, miként kaphatott olyan sebet, a melylyel nem lehet hanyatt feküdni? Az első azt állítja, hogy abban a perczben kapta a gölyöt, a mikor visszafordult katonáihoz, hogy lelkesitse őket a rohamra. A másikat Suwarow hirhedett positurájában találta ez a nemesis; a harmadikat egy háta mögött eldurant shrappnel golyója csufolta meg eként; a negyedik esküdött rá, hogy a francziák bumaranggal lönek; ez hontentotta tájalmány: a löveg fele utján visszafordul: szemközt céloz s hátul talál. Az ötödik végre parancsolá elhinni, hogy ő a sebet, parrepercussion kapta, épen úgy a hogy Moreau tábornagy Drezdánál, egy visszapattanó gölyő által.

Ottó rémülten hallá a legutóbbi szavait. Arra a tábornokra ismert a hangokból, a kinek van egy Aureliája, a kinek ő szokott udvarolni.

Az imádott hölgy azt fogadta lovagjának, hogy ha megsebesül a csatában; oda siet hozzá őt ápolni.

Már pedig most bizonyos, hogy idejön, mikor a papája is meg van sebesülve. Ez szép találkozás lesz; a helyett hogy »borulj a keblemre!« — »borulj a hátamra!«

Négy nap alatt a hat közül csak ketten maradtak a kórodában. A többit elvitte a megnevezhetlen seb. Gondoskodva lett róluk, hogy ne legyenek tréfa tárgyai, ha meggyógyulnak.

Csak a tábornok indult javulásnak: ami annál rozsbab volt Ottóra nézve; mert azontul aztán a tábornok éjjel nappal tartotta egyetlen hallgatóját a lefolyt hadjárat tudományos elemzésével, bebizonyítva előtte, hogy minden győzelem csupa merő hibák elkövetése által lett előidézve. A legnagyobb hibát Napoleon követte el Magentánál, a mikor minden taktika ellenére a tartalékhadait toltá előre. De még annál is nagyobb hibát követett el Solferinónál, a mikor a balszárnyát meggyöngyítve, egész erejét az osztrák központ áttörésére fordítá. Hanem a legnagyobb hibát követte el Benedek a miért a jobbszárnyon győzelmesen előre haladt, neki nem kellett volna győzni: akkor Napoleon előnyomuló centrumát két tűz közé foghatta volna. Hibázott az osztrák fővezér is, a miért napi parancsban meg nem tiltotta a katonáknak, hogy a pipát a tölténytartóban viseljék; hibázott a hadügyminiszterium, a miért az infanteria köpönyegére két oldalt egy-egy gombot nem varatott, hogy masirozás alatt a két szárnyát fel lehessen akasztani; hibázott a szél, a miért szemközt futt s hibázott maga a nap, miért két órával hamarabb kelt fel, mint az osztrák hadműveletek megkezdettek s elősegíté a francziákat, hogy a támadást ők kezdjék meg. Mindenki hibázott, csak mi ketten nem!

Dehogy szólt volna bele Ottó. Nem tudott már a hatásatból semmit.

Csak azon imádkozott magában: vajha Aureliát ide ne hozná a gyermeki szeretet.

Már pedig katonának nem jó imádkozni: ez tudva van.

Mikor a sebek már épen hegedőben voltak, s a s a mikor a betegnek anynyira meg kell tartani a hasmánt nyugvást, hogy nagyobb bizonyosság kedvéért oda kötözik az ágyához, akkor érkezett meg Milanóbul a tábornok családja, közte Aurelia kisasszony. A két

sebesült hős természetesen csak háttal fordulva beszélhetett velük, a mi a helyzet regényességéből sokat levont

Aurelia kisasszony nem bírta elfojtani a nevetését.

Hat hét alatt Ottó tökéletesen kigyógyult a sebéből is, a tábornokból is, a kisasszonyából is: nem tartott meg belőle egyebet a fotografiájánál. A mint a béke meg lett kötve, kvietált, hazament Luka-Nényébe vagy hova? S otthon olvasá az újságból, hogy Aurélia papája is kegyelmesen nyugdíjaztatott. A hadi tudományok rá nézve a lomtárba kerültek. Azt is eltagadta, hogy valaha katona volt.

Itthon aztán felvette azt a divatot, a mit akkor viseltek, pitykés, zsinoros, szironyos, sújtásos, vitézkötéses, tollas, sarkantyus divatot; télire fölment Pestre: akkor épen az volt a hangulat az előkelő körökben, hogy a magyar írókat költőket tudósokat csodálják. A finom estélyeken poéták declamálták verseiket, humoristák eregették szellemi röppentyűiket, szaktudósok bocsáták közre exact tanulmányaikat, a grófnő és kisasszonyok rajongtak e szellemi bajnokokért, s együtt játszottak velük tableaux vivantsokat, concert spirituelleket és vigjátékokat. Egyszerre divat lett írónak lenni: a költői cím ajánló levél volt a legmagasabb társaságokba. Az akadémia s a Kisfaludy társaság nagygyűlésein a hallgatóságot egy harmadrészben az aristocrazia szépe java képezte: s boldogok voltak az előkelő uraságok, kik magán a tribünön foglalhattak helyet, diszmagyar-ruhában, mint kebelbeli tudósok.

Ottó gróf megirigylette a kítettetett osztály állapotját.

Eljárt a szellemi estélyekre, rendes látogatója volt az akadémiai gyűléseknek, — végig szenvedte a felolvasásokat, — megkeserítette a casinóban a tiszteletbeli akadémiai tagok fekete kávéját tudományos vitatkozásokkal. S rájött arra a meggyőződésre, hogy többet ért ő a literatúrához, mint ezek a poéták és tudós írók és maecenások valamenynyien.

S mi kell hozzá, hogy túl tegyen rajtuk? Csekélység! Irni jobbat, mint ők.

Hiszen írónak lenni szép és könnyű.

Versírónak azért jobb, mert kevesebbet kell írni. A vers rövidebb munka.

»A vers is olyan, mint a huszár; mondá Ottó. Hogyan támad a huszár? Először születik egy ember, azután születik egy ló: mikor az ember rátalál a lóra, lesz belőle huszár. Így támad a vers is. Először születik

a gondolat, azután a rim: mikor a gondolat rátalál a rimre, lesz belőle vers.«

És megpróbálkozott vele.

Akkor aztán úgy tapasztalá, hogy néha a ló le is debja az embert s nincs huszár.

Azért jobb a regény író dolga mégis: az csak infanterista.

Ottó grófban minden meg volt, a mi egy írónál becses tulajdon. Sokat olvasott: könyv nélkül tudott idézni eredeti szöveggel Horáczból, Byronból, Hugo Victorból, Metastasióból, Göthéből; ismerte a Frithiofságát, s Onegint eredetiben, a Sakontalat angol fordításban, végig járta Homér Iliását az ősi incunabula nyomán, mely szerint a sorok még Bustrophaedon modorban vannak írva, mint az ökor szántás a kezdet jobbrul balra, a folytatás balrul jobbra: a középkori irodalom curiosumaival naphosszant el tudott mulattatni egész társaságot; tudott felvilágosítást adni a calotte irodalomról, a mindenféle nemzet ódon tréfa alakjairól, a badadinokról, a spanyol perograllókról, az angol Jak Pudingokrul, az olasz Maccákrul, Bambocciokrul és Scaramuzziokrul, a német Staberlékrül; tudott helyesen idézni az Epistolae Obscurorum virorumul; gazdag tapasztalattal, világ ismerettel rendelkezett; volt élénk fantáziája s tudott felhevülni; hanem — mikor a tollat a kezébe vette, s elkezdett valamit leírni: mire készen lett vele, egy másik embert, kellett neki segítségül hívni, a ki megmagyarázta neki, hogy mit írt? mert ő maga sem érti.

Pedig hiszen tudott sokat! A garnizon életben gyakran bámulatra ragadta a társaságot egyes rébuszai-val; sikerült palindromokkal mik előlrül hátulrul olvasva egyformán hangzanak. Carmen maccaronicumokkal; anagrammákkal és chronostichonokkal; miket még illuminatiók alkalmával transparent feliratnak is használtak s ezek már csak elég mesterséges feladatok. A garnizonban nem csinálta azt utána senki.

És még is mind ezeknél mesterségesebb feladat egy közönséges emberi gondolatot egyszerű szavakkal úgy írni le, hogy abból, a ki azt elolvassa, ugyanazt érte meg, amit az írója gondolt.

Rájött, hogy a prózairás még a versírásnál is nehezebb. A versírónak könnyű. Leírja az első sort: annak az utolsó szavához keres egy kadenciát: ha azt megtalálta, a rimhez keres egy másik gondolatot; — de hogyan hajt ki a prózairónál az egyik gyökeréből a másik gondolat levele?

Ez a titok! »Érteni az íráshoz« »írni tudni« két

egymástól oly messze eső fogalom, mint »szerelmesnek lenni« és »szeretni.«

Hiába! A természet mostoha volt iránta a tekintetben.

De a sors helyrehozta a természet mulasztását. Jótékony műkedvelői előadások alkalmával tanult Ottó bámulni egy rendkívül hölgyet, Magyar báróné volt és lengyel grófnő. A férje, Balduin báró volt a leghíresebb tarokkjátszó a kaszinóban, (Megjegyzendő, hogy Ottó gróf is kitűnő tarokkjátékos volt: csakhogy azokon a napokon a melyeken játszott, rendszeren vesztett; a mely napokon, pedig nyert volna, azokon nem játszott.)

A grófnőt Fantissa név alatt ismerték a beavatott körökben; a minnek az volt az alapja, hogy a grófnő regényeket szokott írni — franczia nyelven, s ez volt az írói álneve.

Azok a regények bámulatos unalmasak voltak. Nem történt azokban semmi. Hanem épen az volt bennük az elismerésre méltó, hogy szerzőjük kötet számra el tudott írni fennakadástalan, a nélkül hogy egy gondolat háborította volna írás közben.

Ottó grófnak eszébe jutott a mese a vak emberről, a kinek jó lábai vannak, s a sántáról a ki jól lát s ketten végre kitesznek »egy« ember számot s egy este így szólt Fantissához.

»Grófnő, írjunk mi ketten egy regényt együtt. Én adom önnek a mesét, az alakokat, a bonyolulatot, az eszméket: ön pedig kidolgozza azokat, s mikor kész lesz; én lefordítom francziából magyarra s kiadjuk mind kettőnk szerzői nevével a czímtáblán. Nem jó lesz?«

Fantissának tetszett az ajánlat; talán az ajánló még jobban; s azontul a hosszú téli esteken át mindig együtt ült a két költői lélek a boudoirban, és írta a közös regényt. Ottó kidolgozta a vázlatot. Fantissa fogalmazta a szöveget; — Balduin báró pedig tarokkozott kaszinóban, éjjél után két óráig.

Egy este Balduin báró a szokottnál hamarabb érkezett haza a tarokkozásból, s még ott találta Ottó gróft a boudoirban, Fantissa grófnőnél. Épen a vég katastrophán dolgoztak.

Balduin bárónak nagyon megtetszett a kész munka. Azt mondta Ottó grófnak.

»Tudod mit, barátom? ha már a feleséggel irsz regényt: hát vedd is el.«

Másnap Ottó gróf elszökött Algírba: oroszlánt vadászni. Balduin báró pedig elvált a feleségétől.

Fantissa grófnő nemcsak regényeiről volt híres nem fényes ékszereiről is. Voltak neki országszerte megénekelt briliánt, smaragd, opál, zafir és igazgyöngy

garniturái. A brilliánt ékszerét eladta s utána szökött Ottó grófnak Algirba. Akkor Ottó gróf tovább szökött Bengálba: tigrist, elefántot vadászni. Ekkor Fantissa eladta smaragd ékszerét s utána hajózott Bengálba. Akkor Ottó gróf átmenekült Siamba: szarvorrut vadászni. Mire Fantissa eladta az opál ékszerét s utána ment Siamba. De már akkor Ottó gróf megint odább állt Ausztraliába: kängurut vadászni. Fantissának volt még zafir ékszere; annak az árával utána hajtattott Ausztraliába. Ottó gróf menekült Mexicóba: buffalót vadászni, Fantissa a gyöngyök árán oda is utána; innen Ottó gróf fel Kamcsatkába: czethalat vadászni, Fantissa utána; végre Siberián keresztül Ottó gróf, jegesmedvét vadászva, kikerült Oroszországba, Fantissa mindenütt nyomában. Mikor aztán Ottó gróf alul mind az öt világrész kifogyott, Fantissa chatouillából pedig mind az ötféle ékszer; akkor Ottó gróf haza menekült Budapestre, Fantissa ide nem követte; hanem elmaradt Szentpétervárott s lett belőle herczegasszony.

Ottó gróf aztán megtanulta, hogy a regényírás-höz nagyon jól tudhat az ember »in theoria«; de »in praxi« az első dolog az: hogy a regényét saját maga írja ugyan, de maga ne játszék benne!

(Folytatása következik.)

Isztrikucz és Naszalmicseszkul.

Isztr. Hallotta-e kelmed, hogy kezeltetnek most az óbudai kincstári uradalom ügyei?

Nasz. Nem én. Hát hogyan?

Isztr. Hát az igazgatóság ügyei vadul, az ügyésziek jámborúl, a mérnökiek törökül.

Nasz. Furcsa kezelés lehet a.

Isztr. Hát csak olyan hogy a farkas is jól lakják és a kecske is megmaradjon. (N. B. az igazgatót Farkasnak, az ügyészt Jámbornak, a mérnököt Töröknek, a számtisztet pedig Kecskeméthynek hívják.)

Tallérossy Zebulon levele

Mbindewáro Ádámbhoz!

Tekintedezs barátom uram!

Nekem izs van am egy öcsim, ki volta Romaba: lata Pápát; de volta Turinba izs, is lata Kosuthot. No bizom: Turinba lenyi, is Lajos bacsit nem latnyi, anyi volna, mint Romaba lenyi, Pápát nem latnyi. — Mink azirt ütet klubbul nem excommunalunk. — Kirdeztem Ar-

padtul, öcsimtül: »te Pádi! aztan hogyan titulaltad neki?« — Csag meg valota: »had mondtam neki »Kormanyzo ur.« Csag nem vitetem vele?« — »Had hiszen az volt, azon vigezte, s azuta nem let töb. — Had aztan mid montal neki?« — »Aszontam, hogy gyjön haza.« »Aztan mit monta raja?« — »Aszonta, hogy nem gyün.« »Latod, menyivel okosab ember az a Kosuth, mint te vagy?« »De azt izs monta am, aszongya Pádi, hogy mingya haza gyün, mihelyt Ferencz Jozsef nem lesz mas, mind Magyarország királya, s lesz neki akkor leghiveb alatvaloja.« — »Aszonta? Latod menyivel okosab ember az a Kosuth, mind mink mind a keten?«

Na moj dusu! A volt a financzmiszter. Akor anyi volt a pinzem, hogy ma izs meg van mig belüle ezer forint eldugva luszter fenekibe. Ez aztan a lebegő állam adosság. Ha Kosuth hazagyüne: az minyart megint pinz lene. Bezeg nem vesz most a nyakamon banko, a mostani financzminiszterek alatt!

»Had aztan, mondok, te Pádi; hogy kerülted te magadat Romaba, szentsigezs atyához infallibilishez? hiszen vagy te luther!« — »Had csag akartam latnyi ilyen nevezetezs embert elevenyen. Volt nyilvánozs kihalgatatz, voltunk ot harminczan, mindenfile nemzet.« — »Had aztan hogy niz ki? nem beteg?« — »Kutya baja. Egizsiges mind a makk. Sorba járta valamenyit, megkirdezte kinek hinak, hova valo vagy?« — »Had asztan mit monta, mikor megtudot, hogy magyar vagy!« — »Furcsan kezdte discurulnyi: eccoce ungharese. Had te mit kborolsz ide kinn s költöd a draga pinzt? Most sem habetis monetes, nincs pinzetek: csak financzkrizisetek. Nagyban kezтитеk ugyi? Ludistis grandos signores? Fuistis cancri-pueri! Most aztan hic habetis. Nyakatokba az ürezs tarisznya. Van nagy pipatok, de nincs dohanyotok. Van sok minisztertek, de nincs minisztranstok. Van talentumotok; de nem a lada-ban. Nyaron larmaztok, sicut leo rugiens, s tilen alusztok, sicut ursus. Kel nektek paradé, diéta, vasut, iskola, ujsag, armadia, polgari hazasag es omnis sifflans-cancer; sed denarios Sti Petri non possumustok solvere. Pergas domum et dicas isti Haynaldi, hogy ne vesztegesen a nyolczvanezer forintjait ispitalra; ne akadalo-

zon embereket menyországba jutasban. Inkab külgye don Carlosnak, a nál jo helyen fekszik, belesz tablazva valaményi »chateau en Espagne«-ra. Interdum Deus vobis benedicat et faciat gravidas vestras pias matres. (Gyöngibek kedviirt megjegyzek, hogy pia mater anatomiban agyvelő hartyaja, hun tudomány lakik.)

»Had asztan te Pádi, nem montal neki semit.« — »Hogy montam volna? hiszen infallibilis az: mindent tud!« — »De csak nem letérbegyülted előte?« — »Nem letérdépültem; mer vagyok lutheranus; de egy kicsit meghajtottam előte tirdemet.«

Csag nem hiába az in öcsim Pádi!
alazatos szolgaja

T. Z.

Az áskáló miniszterek.

Két miniszter utra kél
Egy sovány meg egy kövér.
Mind a ketten egyfelé
Sietnek Nápoly felé.

Őket ottand már Vári
Leopoldus Óvári,
S látnivaló levén sok:
Kisétálni okosok.

Mennek mennek. Ott egy lik
Kerkapoli megbotlik,
S mig megkapná a másik
Hatott hemberbukázik.

»No az argyélusságát!
Tegye kend rá a lábát.«
Leopoldus de Ovár,
Gurultában így órál.

»Megássuk ezt a likat
Mert itt nagy dolog likad
Megbotlottam Szerencse!
Itt a nagyapám. kincse.

Hoznak ásót, lapátot,
Neki hajtják Lipótot.
S csodálja sok pfilister
Hogy ás két exminiszter.

Nem törődnek már vele,
Ha az alatt ide be
Akár a tyuk mihamar
Minden titkot kikapar.

Haszontalan tudnivaló.

□ Azok az urak és asszonyágok, kik a Patti centre 20 frtos helyeket vásároltak, de adójukat meg nem fizették, arra a hirre, hogy kitűzték ellenök az adó-executiót, megszöktek Amerikába. Azt mondják, visszatérnek, mihelyt Ghyczy megbukik.

+ Qui bene distinguit, bene docet. A „M. Állam« a multkor dicsérőleg emlékezett meg két derék katholicus emberről, aki Poroszországból 26000 tallért örökölt. Ajánljuk Lonkayt a püspök urak figyelmébe, mint a kin már veszedelmes körtünetek mutatkoznak. Jam distinguit.

A tót gymnasiumokkal mit csináljunk, hogy az állam érdeknek is eleget tegyünk, a lutheranus autonomiát se bántsuk? Hát azt, hogy ajándékozzuk őket oda az erdélyi szász atyafiaknak. Boldoguljanak egymással.

▽ Amint pedig ma Tallérossy bátyánk elbeszél, az valósággal megtörtént történet. Pápa ő szentsége csakugyan elmondta azokat a dolgokat egy nála járt barátunknak. Jó volna ő szentségét megnyerni hozzánk — financzminiszternek.

Kritika a vörös könyvről.

— De kérem, micsoda hitványság az efféle! Sem a keleti kérdés, sem a spanyol kérdés, sem a lengyelkérdés, egyáltalában semmiféle kérdés nincs meg ebben a vöröskönyvben.

— Mit bánom én a kérdést! Csinálok én azt eleget magam is. Nekem nem az a kifogásom ellene, hogy nincs benne kérdés, de az, hogy nincs benne — felelet.

Liber metamorphoseon.

(Ponyvavers. Iratta a Szent-István-társulat.)

Motto: Este az aszaltól jó kedvvel megyünk fel,
Lefekszünk és reggel már halva kelünk fel.

Az »Isten ostorát« nehéz ostorával
Megverte az Isten sulyos nyavalyával.

Ott feküdt az ágyban vagy tizenhat hétig,
Hogy tán leszolgálna valamelyik vétkit.

Ször növe a képin, kopasz koponyáján,
Álla vala úgy mint egy eszkimó bálvány.

A hány ismerős volt mind elszaladt tüle,
Mert nem ismert reá mikor felüdüle.

Van neki egy kertje, megy sétálni bele,
Hát ott utját állja a gereblye nyele.

»Kreutz-kruczifix-donner! himmel, tausend, potz! ni!
Itt csak **neki** szabad sétificizirozni.«

Megyen szomoruan az ország terembe,
Menne, ha elibe portás nem teremne.

»Vaszbiligajd? czuruk, czoki innét, hehő!
Ide más be nem lép, csak a képviselő.

Kerkápolyi levele Junius Brutushoz.

Pompeji.

Mint régi római patriciushoz, te hozzád intézem jelen soraimat, ki azokat legjobban tudod méltányolni s tánum lehetsz, ha hazudom.

Hova menjen a szegény elcsapott miniszter, ha sajtó sebére gyógyulást keres? Mehet e jobb helyre, ahol szabadabban meditálhatna a világ mulandósága fölött, mint ha Pompejibe megy? Két ezer év előtti titkok fekszenek itt a láva alatt. Varázsígére van szükségünk, hogy e lepecsételt titok föltáruljon szemünk előtt. Ilyen varázsige a Fiorelli senator kapája, mely tiszteletünkre ásatásokat rendezett Pompejiben.

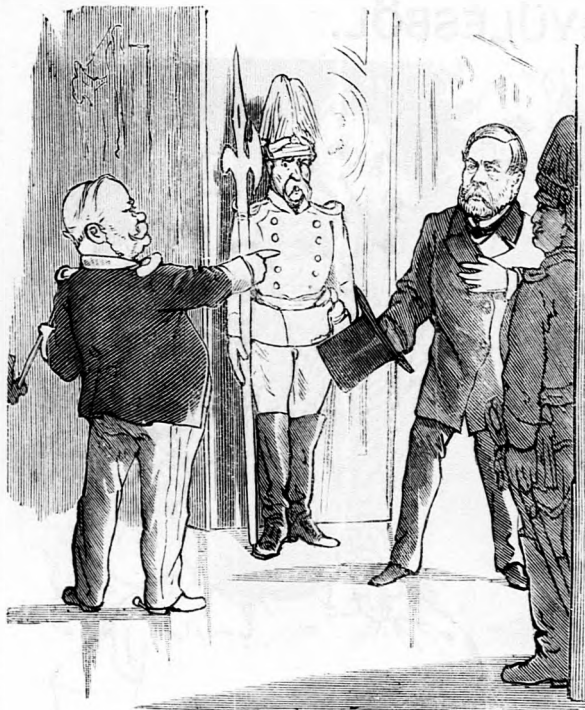
Amit két ezer év fátyolának félrehárítása után megpillantottunk, újra meggyőzött arról, hogy semmi sem új a nap alatt. Egy szobába hatoltunk, melyben nem találtunk egyebet egy tűzmentes római szekrény-nél. Azonnal sürgönyöztünk Wertheimnak, hogy jöj-jön el s hozza magával a General-kulcsot. Ott termett, felnyitotta, hát a szekrény rejtelve nem volt egyéb két

marok hamunál. Persze a Wertheim kasszák készítésénél akkor sem számítottak lávára. Az a hamu bizonyára érdekes és értékes állampapírok hamva volt. Tout comme chez nous, mert a belső, melynek belseje van, épen olyan külső, mint a milyen belső, az a külső, melynek külseje van.

Rá akadtunk a dohányfábrikára is, amiben nem találtunk egyebet csak tekereshamut. E tüneményből közlekedési Lajos barátom azt deducálta, hogy Pompejiben az előtt két ezer esztendővel jobb szivart csináltak, mint két ezer évvel később nálunk Fiumében és Budapesten, mert amaz legalább képes volt elhamvadni.

Találtunk egy tökéletesen meztelenre vetkezett tetemet is, ami a legvilágosabb czáfolata a gonosz világ ama rágalmának, hogy én találtam fel az adó excutiót.

Egy falról lehárítván a hamuréteget, Lajos barátom öröm ujongásban tört ki. Az életűnt frescoban felismerte az »Uj világ« csoportozatainak elég hü másolatát, mi ismét arról tanuskodik, hogy a rómaiak szinte ismerték már Amerikát. És mi még azt hittük, hogy

Megy aztán, mint előbb sokszor, a császárhoz,
Hát az akkor már úgy m a g á t ó l határoz.

»Mit ereszttek hozzám mindenféle lumpot?
Vigyétek el innen ezt a vagabundot.«

Mindig mondtam, úgy e, de nem hitted soha.
Hogy léssen még a te sorsod is mostoha.

(Szomoru vége a jövő számban.)

Most már nincs mit tenni, haza indul ekkor,
Hát ott a kapuban utját állja Hektor.

Megugatja, marja, belekap inába,
A szegény bünösnek úgy fáj szive, lába.

Ime betelt, álta! estél a küszöbön,
Mer mind így jár aki a papnak nem köszön.

Kolumbus is ember! Ezt az előítéletet megfogjuk
dönteni!

S miután itt egész város van a föld alá építve, in-
ductive be lehet bizonyítani, hogy Hannibál nem az
Alpeseken, hanem azoknak alatta vezette be elefántjait.
A mi nagyban csökkenti a mont-cenisi alagut renom-
mécjának az actiát.

Pompeji látása azt a vizsgáló tudatott öntötte
keblembé, hogy nincs az a dolog, amit el ne lehetne
temetni istenesen. Tisztelem én aztán azt a Fiorellit,
aki azt, a mit eltemettünk, csak két ezer év múlva ássa
föl. A miniszteri felelősség, h utól ér is, azzal a vallo-
mással kénytelen beérni, hogy »isa por es homu vog-
muc.«

Hanem barátom a te szobrodát nem találtuk se-

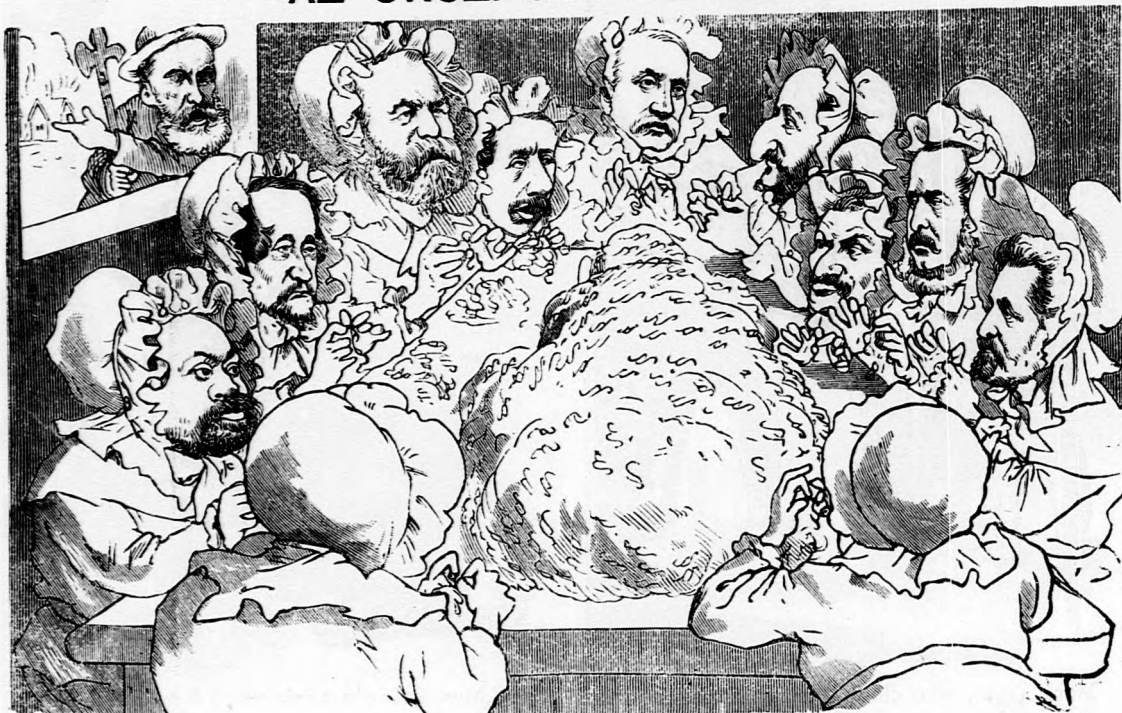
hol. Ugy látszik akkor már nem existált Brutus még
kőbe vágva sem. Szervusz!

Kerkápolyi,
volt, és leendő miniszter.

Impertinentia.

Egy hunczfut olvasván az »Üstökös« mult évi
valamelyik számában Lovag Pösner Károly Lajos úr
rengeteg sokaságu czimeit, — levelet irt neki, s kívül-
ről ráírta azonságoskép a hosszú titulust. — Belül pe-
dig a levélben csak ennyi volt! »adjon az úr két kraj-
czáron rézpennát!«

AZ ORSZÁGGYÜLÉSBŐL.

Gábor bá. Hagyják már abba ángyomasszonyék azt a tollufosztást, nem látják, hogy ég a falu?

KRÓNIKÁS ADOMÁK.

13!

Delegationális tudósítás.

Ha esküdözni illenék, megesküdnék rá, hogy az, a mit itt leirunk szóról-szóra megtörtént ezen a héten, a magyar delegáció hadügyi bizottságának ülésében.

Arról vala szó, megszavazzák-e, amit a miniszter követel, mint Bujanovics ajánlá, — avagy törlés essék benne, mint Széll Kálmán javasolta?

Szavazásra került a dolog. És szavaztak ők, a főméltóságú és méltás főrendi delegatus urak Bujanovics indítványára, — a szegény népképviselő-delegatusok a Széll Kálmánéra. A »pöbel« kisebbségben marad, az »urak« győztek.

Ezt a győzedelmet konstatálni kell nume-ricis is, számláljuk meg a szavazatokat.

A jegyzők megszámlálják. Halotti sápad-ság borul az arczukra. Sugás-bugás, jobbra balra, mindenfelé. Az egész delegáció olyan lesz, mint a fal.

A szavazatok száma — vérfogyasztó gon-dolat — netto = 13!

13!

A ki tudja, hogy ez a szerencsétlen szám mit jelent, az megfogja érteni a delegatus urak halálos megdöbbenését. Valaki a 13 közül, vagy mind a 13, vagy talán az egész delegáció mához egy esztendőre meghal.

Mi már most az expedisen? A delegáció és tagjait csak nem hagyhatni egy álló eszten-deig ily gyilkos omen lidércz nyomása alatt!

Azért van a diplomatáknak eszök, hogy segítsenek az ily kínos helyzetben.

Ott van az elnök, a ki rendes körülmé-nyek közt soha sem szokott szavazni.

Ez azonban nem rendes körülmény. Áll-jon tehát elő b. Majthényi László 14-ik szava-zónak.

Igy segít a felvilágosult okos ember a baján.

Történt május 6-kán az Ur születése után következő MDCCCLXXIV-ik esztendőben.

CERVANTESBŐL.

C—s, a szomorú lovag. Köszönöm drága Sancchom, hogy megczáfoltad azt a hirt, mintha engem megveztek volna a madrilenosok. És ápropos, nincs egypár heverő péterpiczula a zsebedben? mert a Rosinante ugyan már jó megtanult koplalni — lábamon a bőre, — de én csak most kezdem tanulni.

Ama bizonyos eszismadia és felesége kérdései és feleletei.

— — Jaj apjuk, mit hallottam! De az már nem is lehet igaz.) Mi az a nagy lehetetlenség anyjuk, halljam. (Jaj ki hitte volna, hogy még egy olyan jámbor, tisztességes, jó erkölcsű öreg ur is megtántorodjék a világ hívságának miája.) Kirül beszélsz? (Hát az új pénz-ügyminiszterről, Ghyczy Kálmánról.) Mi történt vele? (Még azt se tudja kend? Meg van neki vágva a képe, valóságos karddal, valami duellumban kapta.) Ugyan ne beszély olyan vadakat. (Pedig szent igaz, valami gonosz asszony személyért kapta azt a plezur.) Majd elmégy innen! (Hát én nem tehetek rula, hiszen még a nevét is tudom annak a jóféle kisasszonynak, akivel hirbe keverte a maga becsületés nevét.) Azt mondom, elég legyen asszony, mert lesz dolga a lábszijnak! (Már pedig hiába beszél kend, mert igaz, hogy szeretőt fogadott, Finyancziának hiják, vagy mi az isten csudájának.) Vagy úgy! Most hát már tudod, honnan szü-

letnek azál lamadósságok. (Bizony csak rossz a világ Effélékre költeni az ország pénzét')

A kaszányából.

Káplár: Jól kinyissa kend a fülit: ha én azt akarom, hogy kend előre menjen, akkor azt mondom: indulj!.. ha pedig megakarom kendet állítani, akkor így kiáltok: Állj!.. Megértette kend a szót?..

Közlegény: Igen is, káplár ur.

Káplár: Tehát vezényeljen kend engem.

Közlegény: Indulj... egy, kettő, egy, kettő-hóha!

~~~~~
Szalmát faszolni vezetett hat legényt a frajter. Szembe jövé a kapitánynyal, illő módon kommandirozott: »Szalmafaszoló rekrusz csutt«

— »Bolond kend freiter?« kérdi a kapitány.

— »Á bizon, mé' peji' virtikli« felelt ez nagy bizalommal, azt hívén, rangja felől tudakozódnak.

Az »Üstökös« eredeti okmánytára.

A szénateren levő új szögletházon, ahol az előtt a Sztupa patikája volt, most ez a czégfőlirat olvasható:

Apotheke
Sőr- és borház.

Szerelmi lyra.

Csak kettecskén.....

Csak kettecskén ültünk ottan,
Kis kutya a harmadik....
S óh! mily boldog volt e kutya,
Hogy öledben alhatik!

Csak kettecskén enyelegtünk,
De nem ám a harmadik....
Fülhegyezve és morogva
Érezett ő valakit.

S pipa szárral csak kettecskén
Kaptunk, s nem a harmadik!
Boldog öleb! nem érezte —
Papád súlyos karjait

Tyuk Miska.

A szerelem.

(Németből szabadon)

A szerelem egy nagy Isten,
S oly igaz hit kinek már,
Nagy templomot építettett
Salamon, a bölcs király.

E templomnak boltozatja,
A rajt' nyugvó tiszta ég;
Tündöklő nap itt a lámpa,
A mely a »szentélyben ég!

Madárcák itt a leviták,
Áhitatos dalmokok
Dicsőítő s szerelmi dalt
Énekelget ajakok.

Édes csók a gyónás itten
Hol két lélek össze forr;
Hol a szerelmi bocsánat
Ajkról nesztelen lefoly.

Oltár itten a házasság,
Dicső papjai a — nők....
A férfiak itt az — ökrök?
Mert feláldoztatnak őket!

Tyuk Miska.

Tanuljanak meg a papok legalább diákul.

— Promemoria. —

Meghallgattuk Haynald érsek prédikációját is, a belvárosi plébánia templomban, hogy hátha egy kicsit üdvezülhetnénk tőle mi is. Szépen beszélt, annyi szent!

Csak a diák imádság végét nem értettük elég jól, pedig ez már formula, ezt mindig így mondják:

»Oremus et pro christianissimo imperatore nostro, Francisco Josepho, ut Deus subditas ei faciat omnes barbaras nationes, in perpetuum pacem nostram.«

Ugy emlékezünk, mintha Ferencz József Ausztriai császárt tulajdon ama templom előtt, ahol így imádkoztak, koronázták volna meg alkotmányos magyar királynak. Persze az már régen történt, ma holnap hét esztendeje.

Népdal.

(A zálogba tett 300 egyetemi indexről)

Ha meguntad, gazdám, velem életedet,
Vigy a zálogházba s hagyj ottan engemet
Írasd egy vevényre: itt nyugszik egy árva,
Kinek pénzszükségből történt az halála

Jaj de magas ég... stb.

Szerkesztői subroza.

K. L. urnak. A kalkulus világos és tiszta. A regény, ha könyvalakban megjelenik, semmi esetre nem lesz olcsóbb egy forintnál, s így az »Üstökös« e két havi számainak többi részére csak 50 kr. esik. — *R é z f o k o s n a k.* »Nichts ist so fein gesponnen, was nicht kommt auf die Sonnen.« A mi jó, az napvilágot lát, ha nem is azonnal. — B. R. Előbb látnunk kell a czikket. — *L o g i c u s.* Nem tudjuk, mi benne a logica. — *H e p c z i á s.* Néha csak akad egy-egy.

aptulajdonos és felelős szerkesztő:

JÓKAI MÓR.

Lakása Státió utca 80-ik szám alatt.

Pest, 1874.

NYOM. AZ „ATHENAEUM“ NYOMD.

(Athenaeum-épület.)

Hirdetések felvételnek:

LÁNG LIPÓT ÉS TÁRSA
1-ső nemzetközi hirdetmé-
nyi iroda fürdő-utca
1-ső szám.

Rajzolja

JANKÓ.

Metszi

POLLAK.

A legbiztosabb és legkellemesebb szor
váltóláz ellen,
különösen gyermekeknél, kik a keserü Chi-
nint másképp bevenni nem képesek, a

Chinin-csokoládé

és a

Chinin-czukor

Rozsnyay M. gyógyszerésztől Zombán Tolname-
gyében, melyeket a magyar orvosok és ter-
mészet-vizsgálók nagygyűlése

Fiumében

pályadíjjal koszoruzott.

Kapható vagy megrendelhető a birodalom minden
jóhírű gyógyszerárán.

A hamisításoktól óvakodni kell!

Mindenki csak a Rozsnyay M.-féle pályakoszoruzott ké-
zmtisénytk rje és fogadja el.

A bécsi napernyő-gyár felhagyása
miatt, azon kellemes helyzetben vagyok,
a legújabb most készített dus raktárt

NAPERNYŐK - nek

hölgyek és urak számára
a legolcsóbb gyári-árak
mellett eladni.

Hatschek MIKSA optikus.
szám. Pesten váci-utca 5. szám.
a "Nádor" szálloda B.A.N. szám.

P É N Z

minden nagyságban, sorsjegyekre, és állampapírokra a tőzsedei
álás szerint, részvények, zálog- letéti jegyekre, arany, ezüst
és ezüstpénzekre,

országút 39. szám alatt a museum mellett.

A pénz havi részletekben is visszafizethető.

Lőrincz István

lábbeli gyárnok Budapesten, országút 19. sz. a.

ajánlja férfi-, női- és gyermek lábbel- gyártmányait.
melyekkel az 1872. é. kecskeméti országos kiállításon bronz-
az aligmult bécsi világkiállításon pedig érdem-érmet nyert.

Megrendelések helyben és vidékre, nagyban és
kicsinyben a legnagyobb pontossággal eszközöltetnek,
Vidékieknek rendes mérték nélkül is, csupán centi-
meter, sőt vise t lábbeli után a legkényelmesebb láb-
beliek utánvétellel küldetnek.

Netalán készletben épen nem található mér-
tékű lábbelit (kivéve hosszú száru csizmát) gyára kitűnő
berendezése mellett, gépek segítségével, 2 óra alatt, szintén
jótállással elkészít. 62 3-1

Helyiség változtatás.

Fodrász- s borotváló üzletem

MÁJUS 1-jétől kezdve

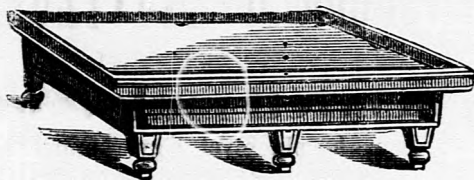
az általános magyar

földhitelintézeti palotában

kis HID-UTCZA, a »VADÁSZKÜRT« szálló-
dával szemben tettem át.

Teljes tisztelettel

Pitlik Mihály.

Helyiség változtatás.

Tisztelt vevőimet arra figyelmeztetem, hogy 20 év óta nagy

tekeasztal-raktáromat

3 dob-utca 46., a mai napon, felhagyom és azt saját házamban

3 dob-utca 71. szám alatt tettem át, egyttal

nagy raktárt tartok tekeasztalokban.

Tisztelettel

ÉRSEK ISTVÁN,

tekeasztal-gyárnok, 3 dob-utca 71. saját ház.

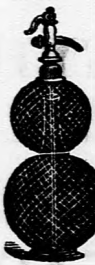
KERTÉSZ es EISERT

Budapesten, Dorottya-utca 2. színházterti szeglet,
a t. oz. közönség figyelemébe ajánljak az
egyedül náluk létező

D. Fèvre-féle szikvíz önmaga készítéséhez magánzóknak legalkalmasab-
valódi

párisi szikvíz-készülékeinek

gyári fűrakrtárt Magyarország részére.

Készüleink segítségével, az igen könnyen felfog-
ható használati utasítás nyomán mindenki képes
ezen kellemesen üdítő, számos esetekben orvosilag is
rendelt egészséges italt önmagának folyton friss minő-
ségben és juttányosabbban készíthetni, mint a usgy meny-
nyiségben mesterségesen uton készült, mely ez utób-
bival szemben még azon különös megnyugvást nyújtja,
hogy a víz csupán a hozzá szükséges ártalmatlan
szerekből képződött tiszta szénsavanyv nyert, s így
az egészségnek ártalmas alkotórészét nem tartalmazhat.

A készülékek árai:

2 4 6 8 10 messzelyes
darabja frt 8.— 10.— 12.— 14.50 17.—

Minden készülékhez pontos használati utasítás és
a szerelkezhez szükséges mérték mellékeltek.

A kitűnő minőségű szerek ára 1 font acidum tartati-
cum és 1 1/2 font szikeleget tartalmazó csomagokban,
csomagonként 2 frt.

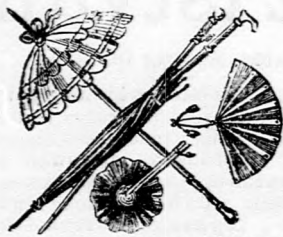
Irásbeli megbízások utánvét mellett gyorsan eszkö-
zöltetnek, ládacska és csomagolási díj a gép nagysága szerint 50—75 kr

TAVASZI IDÉNY-CZIKKÉK.

legjobb nemei, papír-, vászon- és selyem-
Tavaszi legyezők, ló, kiállításnak megfelelőleg 12 krtól 7 frt
50 k-ig. — Firenzezi szalmafonadék utcai legyezők, igen
kezelvél újabb 1 frt. Firenzei kínai sátfalegyezők 40 kr.
Pálmalevel-legyezők 20 kr.
Most annyira divatos gránátlegyezők 1 frt 75 krtól 25 frtig.

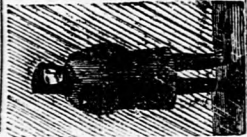
Tavaszi faernyőcskék. — Kis tavaszi selyem nap-
ernyők, legújabb divat szerint pamut- és selyem-szövettel bevont,
kiállítások s nagyszámúhoz aránylag.
Eseményök, pamutkellő 1.50, 2.50; alpaca-szövet 3.75, 4.50;
7.50—15 frtig. Vizmentes ruganyesernyő frt 6.50.

Sétabotok fűk és gyermekök részére 15—50 frt; természetes fűbotok
25—80 frt; elegánsabb neműek 1—8 frtig, dohanyzó (esabuk)
botok frt 2.50—10.50. Törös (stíleres) botok 2.40—12 frtig.

Vizmentes rugany esőöltönyök.

Férfiöltöny, fekete, újjakkal és fejjedővel, nagyságához és minőségéhez képest frt 10—20,
drappszin frt 17—30. Koostisó és tovaigó köpeny újjakkal és fejjedővel frt 12, 25, drappszin
frt 21—35. Eregána double szövet utcai palotok frt 21—35. Gyermeköltönyök fűk számára
fejjedővel frt 7.50—12. Szabályszerű honvédtiszti-köpenyek.
Koostisó rugany-plaid, lábtakaró gyanánt is használható újdonság, mely esős
időben tökéletesen védi az embert a megázás ellen, darabja 23 frt.

Rugany labdák és ballonok

minden nagyságban, szárbék 10 krtól 1 frt 20 krtig, színesek 15 krtól 3 frtig.

Lovagló-szerek.

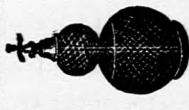
Ang. dísznöbörnyergek urak számára 15 krtól kezdve.
Hölgy- és fiúnyergek. Angol kantárok egyszerűek frt 2.50,
kettősök 4—10 frt. Kengyel-
vas-száljak frt 2.50—3.30. Nyereg- és kötél-terhelők frt 2.40—3.50.
Nyeregtekercs (izzasztók) 3—5 frt. Kengyelvasnak, nyereg- és
kocsiló-zablák, lovagló sarikantyúk és ostorok(minden nemel).

D. FEVRE

francia Sodavizkészítő-gépeinek gyári raktára.

Ezen gépek, amint azt számtalan hozsánk jutott elismerő levelek által bizonyíthatjuk, leg-
alkalmasabbak arra, hogy valódi kiki saját maga készíthesse ezen éppoly kellemes, mint az
egészségesnek előnyös pezsgőitalk.

Árai: frt 2 4 6 8 10
8.— 10.— 12.— 14.50 17.—
10 meszolyuk
17.— darabja.

Használati utasítással, valamint a szükséges porokkal szolgálnak.
Kéz és nagyobb bőrdüdbök, minden nagyságn sá-utilladák
és keszerek, tizes és bevezetett utilladók, fellelték és ne-
cesszerek, s minden egyéb székletelekről külön rajpokkal ellátott árjegy-
zékkel szolgálnak. — Plaid-száljak gyermekök részére 40—70 kr, nagyk
80 kr, frt 1.30, vállba függesztető frt 1.50—1.80.

Utazó-szerek

Angol szivartárak
vállba függesztő 3.50—5 frt. || minden nagyságnak, 1—15 frt. || Virág-száljak
Kortársi fűtyartatók Madárkalkák 9 forintól 30 forintig.
szorvákknak 1 frt. Petróleumnak 1.70. || fűre függesztetők és asztalokon.
dús választékokát ajánlják

KERTÉSZ ÉS EISERT PESTEN, Dorottya-utca

a „magyar király“ czimű szállodával szemközt.
Irásebeli megbízások gyorsan és figyelemmel eszközöltetnek.

Bismark irón drb. 20 kr.

Jókai-tollnyél

Bécsi világhiállításí toll

KANITZ C. papir raktárában.

Budapest, Dorottya-utca 12. sz.

ÉNZ ARANYRA

ezüstre, értékpapírokra, sorsjegyekre és zálog-
jegyekre bármily összeg azonnal a legméltá-
nyosabb és legolcsóbb feltételek mellett. Vidéki
megrendelések gyorsan eszközöltetnek és érte-
sítés ingyen adatik. Bővebb felvilágosítást ad

LANG L. S TÁRS.

Budapesten, fürdő-utca 1. sz. az udvarban.

A „komlókert“-hez

czimzett

vendéglői helyiségek

ezen régi jó hirben álló

nemzeti mulatóhely

nagy borpinczével, jégveremmel sat.
több évre szerződésileg

BÉRBEADANDÓ.

Értekezhetni: Prandtner Józsefnél,

komló-kert, gránátos-utca 4. sz. a.

Budapesten.